

обліку [3, с.12].

Таким чином, основним завданням в реформуванні системи бухгалтерського обліку є вирішення питань щодо розвитку облікової системи як єдиної інтегрованої інформаційної системи підприємства, здатної адекватно відображати реальні господарські процеси та забезпечувати аналітично-прогнозні функції.

Література:

1. Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”, затверджений ВРУ 16.07.1999 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Голов С. Стан наукових досліджень з бухгалтерського обліку в Україні: деякі спостереження / С.Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – №7. – С.3-9.
3. Голов С. Теорія багатоцільового бухгалтерського обліку / С.Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. – №4. – С.3-13.

УДК 657

Козлова М.О.,

к.е.н., доцент кафедри фундаментальних економічних дисциплін,
Житомирський державний технологічний університет

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗШИРЕННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ – ВИЗНАЧАЛЬНІ ПЕРЕДУМОВИ ПЕРЕХОДУ ДО НОВОГО ЕТАПУ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ ЯК НАУКИ

На сучасному етапі розвитку суспільства спостерігається закономірний перехід до міждисциплінарного пошуку у результаті посилення суперечливих, проте не взаємовиключних тенденцій інтеграції та диференціації у розвитку наук.

Сучасна наука, як правило, стикається зі складними системними об'єктами, які в окремих наукових дисциплінах часто вивчаються тільки фрагментарно, тому при застосуванні вузькодисциплінарного підходу латентні ефекти їх системності можуть взагалі бути не виявлені, а виявляються лише під час комплексного проблемно-орієнтованого пошуку у міждисциплінарних дослідженнях. Все частіше об'єктами сучасних міждисциплінарних досліджень виступають більш складні для пізнання унікальні системи, що характеризуються відкритістю і саморозвитком, що притаманно і системі бухгалтерського обліку.

На поч. ХХІ ст. розвиток бухгалтерського обліку як науки відбувається на фоні тенденцій та закономірностей, притаманних усім наукам сучасності, в т.ч. і економічній. Розвиток сучасної економічної науки відбувається у напрямі

синтезу окремих галузей, інтеграції їх концептуальних положень, на основі яких формуються нові наукові напрями, що дозволяють створити методологічне забезпечення та умови для практичної реалізації певних методик, які відповідають потребам ринкових відносин, що динамічно розвиваються.

Однак попри констатування (та окремі спроби) обґрунтування важливості проведення між- та трансдисциплінарних досліджень для розвитку бухгалтерського обліку як науки, вітчизняні вчені та науковці оминають питання визнання переходу до їх здійснення закономірністю та розгляд супутніх тенденцій.

Варто зважати, що тенденції бухгалтерського обліку – поняття ширше за обсягом, ніж тенденції розвитку бухгалтерського обліку як науки.

Враховуючи глибокі проблеми, і навіть кризу досліджень у сфері теорії бухгалтерського обліку, слід визнати, що необхідне корінне переосмислення шляхів майбутнього розвитку науки бухгалтерський облік. В умовах, що склалися, бухгалтерський облік не може і не повинен залишатися в рамках методології, що існувала досі. Оскільки для бухгалтерського обліку як науки на сучасному етапі характерна проблема «вичерпання» тематик дослідження всередині науки, для його розвитку сьогодні першочергове значення має міждисциплінарний синтез знань, насамперед різних економічних наук.

Вищевикладене підтверджує готовність вітчизняної наукової бухгалтерської спільноти до переходу до нового етапу розвитку.

Вважаємо, що на сучасному етапі розвитку науки бухгалтерський облік серед інших спостерігаються взаємообумовлені та взаємопов'язані тенденції, що зумовлять перехід до нового етапу розвитку, що характеризуватиметься домінуванням між- та транс-дисциплінарних наукових досліджень, зважаючи на загальні тенденції у науці в цілому та економічній науці зокрема (рис. 1).

Зарубіжним та вітчизняним науковим обліковим співтовариством ці тенденції визнаються здебільшого позитивними. Тому пріоритетними видається пошук та усунення комплексу стримуючих факторів впливу на них. Однак в Україні, на відміну від розвинених західних країн, прояв цих тенденцій можна спостерігати із певним запізненням. За кордоном дослідження міждисциплінарних зв'язків бухгалтерського обліку із іншими науками давно набули наукової популярності, міждисциплінарний науковий пошук є пріоритетним вже декілька десятків років.

Подальший розвиток обліку як науки зумовлюється можливістю проведення, фактичною реалізацією і широтою між- та трансдисциплінарних досліджень. Класичні теоретико-методологічні підходи до бухгалтерського обліку потребують суттєвої трансформації.

Рис.1. Окремі тенденції розвитку обліку як науки як визначальні передумови переходу до нового етапу його розвитку

Збагачення власного методологічного інструментарію можливо за рахунок акуратної трансляції, обґрунтованого запозичення та успішної адаптації до специфіки облікової науки концепцій і методів інших (в т.ч. суміжних) наук.

Перспективами подальших досліджень виступає окреслення кола міждисциплінарних зв'язків бухгалтерського обліку, пошук відповіді на питання, знання яких саме наук необхідно синтезувати для пошуку відповідей на питання, що не можуть бути розв'язані в рамках усталеної традиційної методології. Слід сформулювати перелік суспільних і гуманітарних дисциплін, без потенціалу яких не можна сформулювати сучасну теорію бухгалтерського обліку. Потребує обґрунтування та формалізації власний підхід до побудови міждисциплінарної матриці формування теорії бухгалтерського обліку. Чіткої вагомої аргументації вимагає обґрунтування областей перетину окремих наук із рівнями і типами знань теорії бухгалтерського обліку.

Сьогодні виявлення сфер можливої взаємовигідної для розвитку наук співпраці зобов'язане стати пріоритетним питанням для наукового співтовариства.